

KRÁTCE

Skatepark se zpožděním

Vybudování skateparku v Meziboří se zdrží. Měl vzniknout ještě během prázdnin rekonstrukcí části hřiště v letním areálu. Do výběrového řízení na zhotovitele se však zájemci o stavbu přihlásili až na třetí pokus. Podle starosty se tak práce o dva měsíce posunou. Součástí investice za více než milion korun je výměna stávajících mantinelů hřiště a jeho rozdělení na dvě části. Na jedné části zůstane hrací plocha a doplní se nové branky, na druhé vznikne slibovaný malý skatepark.

Tramvajová výluka pokračuje

Rekonstrukce tramvajové trati mezi Litvínovem a Zálužím se zřejmě protáhne. Dva mosty před chemičkou jsou totiž v horším stavu, než se předpokládalo, a zvažuje se jejich demolice. Dopravní podnik měst Mostu a Litvínova o tom informoval litvínovské zastupitele. Výstavba mostů však přijde na 30 milionů korun a zřejmě zbrzdí celkovou rekonstrukci trati. Zvažuje se proto i varianta jejich podepření, která by byla levnější, ovšem jen dočasná. Podle původních plánů měl být úsek z Litvínova k Záluží hotov na jaře 2022 a poté se má pokračovat na trase do Mostu.

Nové kamery

Další čtyři stacionární kamery pořídila Městská policie v Litvínově. Nově snímají prostory městské organizace Sportas - hřiště pro národní házenou u Sportovní soukromé základní školy Litvínov a venkovní i vnitřní prostory Citadely. Kamery Litvínov pořídil z daru teplárenské společnosti United Energy. Část z 340 tisíc korun byla využita i na rozšíření datových základů. Celkem na pořádek v Litvínově, Meziboří a Horní Jiřetíně dohlíží 38 kamer.

Památník hornictví

U příležitosti 25. setkání hornických měst a obcí v Mostě byl před kulturním domem Repra odhalen památník hornických tradic a důlních neštěstí. Ze soutěže na podobu památníku, vyhlášené městem Most, vzešel vítězně návrh Jakuba Klačky, architekta žijícího ve Velké Británii. Představuje člověka stojícího před rozevřenou krajinou, která je z druhé strany znovu pokrytá zelení. Symbolizuje tak nejen krajinu rozervanou těžbou, ale též její návrat k přirozenému stavu.

strana 2

HORA SV. KATEŘINY | NOVÁ VES V HORÁCH | BRANDOV | ČESKÝ JIŘETÍN | KLÍNY | LOM
MARIÁNSKÉ RADČICE | LOUKA U LITVÍNOVA | HORNÍ JIŘETÍN | LITVÍN OV | MEZIBOŘÍ

VODNÍ EXPERIMENT NA SJEZDOVCE

Ověřit možnost netradičního způsobu zadržování odtékající podzemní vody má experiment, který právě probíhá v Meziboří. Výzkumný ústav vodohospodářský nyní dokončuje stavební práce na budování podzemní nádrže. Už příští rok by měla poskytovat vodu místním zahrádkářům.

Pod mezibořskou sjezdovkou výzkumníci staví něco jako podzemní rybník. Pilotní projekt ústavu ve spolupráci s městem Meziboří má ověřit, zda je tímto způsobem možné zachytit a využít vodu v krajině. „Když to přirovnám k rybníku, tak i my stavíme hráz. Jen nebude na povrchu, ale v podzemí. Výhodou je, že voda se v letních měsících nevypařuje a neztrácí kvalitu zarůstáním řasami jako u povrchové nádrže. Nevýhodou je pak její menší objem,“ vysvětluje vedoucí výzkumného týmu hydrogeolog Doc. RNDr. Zbyněk Hrkál, Ph.D. Podzemní voda by měla mít vysokou kvalitu a v budoucnu by mohla být takto zadržovaná voda využitelná i pro pitné účely.

Proč si vědci vybrali právě Meziboří? Prvním důvodem jsou přírodní poměry, které ideál-

ně odpovídaly potřebám experimentu. „Druhým důvodem bylo, že jsme hledali lokalitu vstřícnou po administrativní stránce. A mezibořské zastupitelstvo bylo k našim experimentům velmi vstřícné,“ říká docent Hrkál. „Vodu z podzemní nádrže by měli využívat mezibořští zahrádkáři pro zalévání, takže je experiment užitečný i pro nás,“ doplnil místostarosta Meziboří Mgr. Jan Novák.

„Tento způsob zadržování vody je vhodný zejména pro horské oblasti, tvořené krystalinikem, s členitou morfolofií. Věříme, že bude přenositelný do dalších regionů a budeme moci vodohospodářům a starostům obcí nabídnout projekty, s nimiž budou schopni žádat o finanční dotace na stavbu podobných zařízení,“ věří hydrogeolog.

V současné době jsou dokončovány stavební práce na pod-

zemní stěně a instalace měřících zařízení. Skončit by měly tak, aby neohrožily lyžařskou sezónu na sjezdovce. Následujících pět let pak vědci budou sledovat vydatnost zdroje, hladinu vody před stěnou i za ní i další parametry. To už ale bude zadržovaná voda sloužit svému účelu – prostřednictvím potrubí bude putovat do zahrádkářské kolonie a zavlažovat zdejší úrodu.

HERNA PERMONÍK SE OTEVŘELA LOMSKÝM DĚTEM

Se začátkem školního roku dostaly děti v Lomu velký dárek. Na náměstí Republiky se pro ně otevřela zbrusu nová herna s kavárnou. Dostala název Permoník, který odkazuje na hornické tradice města i na spolupráci s důlní společností, která pomohla vybudování a vybavení herny financovat.

Pásku nové herny slavnostně přestříhla starostka města Kateřina Schwarzová a zástupce Severočeských dolů, a.s. Rudolf Kozák za asistence dětí z místní mateřské školy. Ty byly první, kdo si hrací prvky mohl otestovat v praxi. Podle prvních dojmů je nejvíc zaujala skluzavka, končící v bazénku s míčky. Nová herna Permoník bude poskytovat zázemí pro lomské rodiny s dětmi. „Po podobném zařízení byla už dlouho silná poptávka. Právě proto nás napadlo ve spolupráci s Ing. Kozákem něco takového v Lomu udělat. Maminky se mohou občerstvit, popovídat si u kávy, děti si mohou pohrát,“ ří-

ká starostka Lomu. Na vybudování herny přispěla jak důlní společnost, tak Nadace ČEZ. „S Lomem spolupracujeme dlouhodobě, byť leží už mimo náš dobývací prostor, přeci jen je to blízko. Projekty, které jsme tu před 15 lety zavedli – Pomáháme a Kraj s lepší vyhlídkou – se snažíme postupně naplňovat a pomáhat tam, kde to jde a jak můžeme. Jsem rád, že zde své síly spojily dohromady i ČEZ a podílely se na tomhle krásném prostoru, který bude vychovávat budoucí generaci Lomáků,“ řekl před slavnostním přestřižením pásky Rudolf Kozák ze Severočeských dolů. „Naše práce není jen těžba uhlí, byť si to spousta li-

dí myslí, ale těž budování budoucí krajiny a míst pro život,“ připomněl s tím, že Lom by měla výrazně pozitivně ovlivnit i plánovaná výstavba Parku Ivana Dejmalu mezi Lomem a Mariánskými Radčicemi a propojení přes cyklostezky na výsypce Pokrok. „Lom začíná být pěkné a zajímavé místo pro život,“ dodal.

Dětská herna Permoník s kavárnou je určena rodinám s dětmi od 0 do 12 let. Otevřena bude od úterý do soboty od 9 do 17 hodin. „Předpokládáme ale, že provozní dobu upravíme podle zájmu veřejnosti. Zřejmě bude jiná poptávka v zimě a jiná v létě,“ doplnila starostka. Vstupné do herny je 49 korun, děti do jednoho roku zdarma.

NECHCEME V KATEŘINĚ DISNEYLAND

Hora Svaté Kateřiny dokončila studii, která říká, kudy by se měl ubírat do budoucna cestovní ruch v obci. Nad výsledky studie a plány na příští léta jsme hovořili se starostou obce Ing. Jindřichem Zetkem.

Co studie ukázala?

Ukázala, že je třeba zabránit přílišnému pohybu turistů v obci, protože nás to zatěžuje. Chceme zastavit průjezd vozidel obcí, auta směřovat na velké shromažďovací parkoviště u sjezdovky a dál je přimět jít pěšky. Při covidu jsme zjistili, že zátěž může být enormní, auta parkují po loukách, všude množství odpadků...

Jak toho chcete docílit?

Řešením je připravit pro turisty řízeně infrastrukturu a směřovat je na určitá místa. Základní osa toho, co chceme turistům nabídnout, je štola – náměstí – rozhledna. Tato místa se propojí pro pěší. Už tím se samozřejmě redukuje počet turistů a přijde sem skutečně ten, kdo má zájem. Na této trase dokážeme infrastrukturu ohlídat a udržet v ekonomicky přijatelné rovině. Trasa bude začínat u štoly se zázemím kempu, přes naučnou stezku Ecce homo, kterou připravujeme, na náměstí. Tam chceme v budově bývalého soudu vybudovat prozatímní muzejní expozici, spíše zaměřenou na interaktivní prvky než sbírkové předměty. Předběžně už jsme domluveni na spoluprá-

ci s Podkrušnohorským technickým muzeem v Kopistech. Další cesta pak vede přes kostel k rozhledně. Kdo bude mít zájem, může pokračovat na Malý Háj, protože to je zajímavá lokalita s kostelem Nejsvětější trojice s hřbitovem s velkým geniem loci. Tedy žádné lanové dráhy, žádné atrakce a disneyland.

Počítáte s obnovením provozu sjezdovky?

Sjezdovka není udržitelná. Finanční náklady jsou vysoké a v naší nadmořské výšce využitelnost pochybná. Ten kopec není úplně ideální, protože je úplně obnažený, vítr sfoukává sněh a provoz by nebyl ekonomický. Máme samozřejmě nápady, které by se jistě turisticky uchytily – například skywalk nad sjezdovkou. Ale to není projekt, který by mělo táhnout město. Pokud se najde investor, nebudeme se bránit, ale bude muset pomoci vytvořit infrastrukturu a bariéry tak, aby koncentrace turistů nepřekročila únosnou mez.

A máte zájem zapojit se do údržby běžeckých tras?

Rádi se připojíme tam, kde budou trasy napojitelné na oko-

lí, ale je to pro nás spíš nadstavba, teď potřebujeme zvládnout akutnější věci. Turistický ruch je třeba řídit a my prostě nechceme velkou koncentraci turistů, protože z nich má obec jen zvýšené náklady. Ubytovací kapacity jsou tu symbolické, poplatky také.

To jde proti tomu, co dlouhá léta říkal kraj – přitahujeme turisty do Krušných hor...

On to říkal, ale nic pro to neudělal. Za každou takovou informaci musí být analýza, co nám to přinese.

A vaše analýza řekla, že vám to nepřinese nic...

Přesně tak. Ekonomika obce je neúprosná. Máme rozpočet, který nebude větší, než nám určuje rozpočtové určení daní, a s tím musíme zacházet. Co-

koliv, co nám zasahuje do rozpočtu, je špatně a tohle by nám do něj zasahovalo. Věci, které se týkají byznysu v cestovním ruchu, nás nezajímají – obec nemá podnikat. Musíme udržet rozpočet a máme jasné úkoly – čisté město, škola, která je významná zátěž, obnova majetku. Další věci řešit nebudeme.

Ale štolu máte nadále zájem provozovat, že?

Ano a budeme ji rozvíjet. Chceme rozšířit prohlídkovou trasu. Příští rok chci navrhnout do rozpočtu výstavbu nového portálu štoly a nové informační centrum. K tomu chceme vybavit štolu informačními cedulemi a audiotechnikou, aby bylo možné poskytovat cizojazyčné výklady, protože zahraniční turisté jezdí. Jsem rád, že jsme sehnali nového průvodce, profesí bývalého horníka.

Lokomotivy jdou do muzea

Sbírku železničních vozidel Národního technického muzea doplnil nákladní vůz řady Wap, který muzeu věnovala společnost Coal Services ze skupiny Sev.en Energy. Umístěn byl už o prázdninách v expozici Železničního depozitáře v Chomutově, později dojde k jeho opravě. Nákladní vůz není prvním exponátem ze šachty, který se dostal do sbírek Národního technického muzea. Už v roce 2005 získalo důlní odklizovou lokomotivu typu 900 BS 200, která stávala před závodem Hrabák.

Zemřel sochař

V srpnu navždy odešel jeden z nejvýznamnějších výtvarníků našeho regionu, sochař Stanislav Hanzík. Pocházel z Mostu a dlouhá léta žil a tvořil na Křížatkách v Krušných horách. Na Mostecku se mohou lidé s jeho díly setkávat denně v ulicích. V zámku Valdštejnů v Litvínově je instalována stálá expozice s bustami tohoto akademického sochaře a čestného občana Litvínova.

Příprava na zimu

Předseda Svazku obcí v regionu Krušných hor informoval o probíhajících jednáních k zajištění údržby běžeckých stop pro letošní zimu. Nově má finance na údržbu rozdělovat Destinační agentura Krušné hory s tím, že kraj připravil návrh, kudy se mají jednotlivá střediska propojit. Podle Davida Kádnera je problematické, že řada tras vede přes soukromé pozemky, aniž by o tom byli majitelé informováni, nebo neodpovídá reálné situaci v terénu. „Rádi bychom připravili memorandu kraje, obcí a majitelů pozemků. Zástupce kraje chci také k tomuto tématu pozvat na podzimní jednání svazku,“ doplnil David Kádner.

Nová cyklostezka

Na německé straně Krušných hor vznikla nová cyklostezka nazvaná Blockline. Vychází z městečka Holzhau nedaleko českých hranic a nabízí delší i kratší trasy směrem na Altenberg a do Seiffenu. V terénu je značena zeleným písmenem B. Dohromady má trasa pro horská kola asi 140 kilometrů.

Socha na Flájkách příští rok

Socha svatého Jana Křtitele, která měla připomínat patrona zaniklých Flájků, bude slavnostně odhalena až příští rok. Kvůli lockdownům se jí nepodařilo výtvarnici Petře Wolfové dokončit. Přesto bude už nyní k vidění. V sobotu 25. září se od 10 hodin koná v přesunutém flájském kostele v Českém Jiřetíně česko-německá mše s hudebním doprovodem teplického souboru Collegium Hortense. Poté se účastníci přesunou do atrie duchovského muzea, kde má výtvarnice svou dílnu a kde socha vzniká.

V LITVÍNOVĚ SE ROZEZNÍ NOVÝ ZVON PANNA MARIA

Na začátku října, krátce po slavnosti svatého Michaela archanděla, patrona města, se v Litvínově poprvé rozezní zvuk nového zvonu. Žehnání zvonu mělo proběhnout už vloni, ale kvůli pandemii se o rok zpozdlilo.

V sobotu 2. října se veřejnost může zapojit do zdobení zvonu květinami a stuhami, a to od 10 do 16 hodin. V neděli 3. října v 10 hodin pak začíná v kostele sv. Michaela archanděla poutní mše s žehnáním nového zvonu. Poté bude zvon pomocí jeřábu instalován do věže kostela. Od 17 hodin se koná slavnostní koncert v podání hobojisty Viléma Veverky, violoncellisty Jiřího Bártý a cembalisty Víta Schenbrennera. V šest večer se Panna Maria rozezní.

Zvon vznikl v nizozemské zvonařské dílně a je dílem zvonařského mistra Petra Rudolfa Manouška ze Zbraslavi. Doplní svým zvukem dvojici stávajících dvou zvonů do kompletního akordu. Nejstarší ve věži je zvon sv. Michael, který pochází ze 16. století a váží 869 kg. Druhý zvon sv. Zdislava byl vytvořen teprve v roce 2001.

Foto: Město Litvínov.

NÁDRAŽÍ V LITVÍNOVĚ UŽ MÁ NOVÝ KABÁT

Budova vlakového nádraží v Litvínově i její okolí už postupně dostává svou finální podobu. Staré nádraží získalo novou střechu i fasádu, uvnitř se modernizují pokladny a toalety. Zcela hotovo má být podle investora do konce září. Město Litvínov zároveň dokončuje nový autobusový terminál, kam už se začátkem září mohly vrátit autobusy. Dopravní komplikace v této části Litvínova však ještě přetrvávají, protože se opravuje i silnice kolem nádraží a tramvajová trať včetně zastávek.

Uzávěrka příštího čísla Magazínu 31. 10. 2021

Náměty, pozvánky
a tipy zasílejte
na katka@taborsky.cz

STANOU SE KRUŠNÉ HORY CHRÁNĚNOU OBLASTÍ?

Poslední měsíce se začalo hovořit o plánech vyhlásit Krušné hory Chráněnou krajinou oblastí. Ministr životního prostředí Richard Brabec uložil v dubnu Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR (AOPK) vypracování konceptu možného vymezení budoucí oblasti. Agentura již informovala, že odborný návrh ministerstvu předala a to ho nyní analyzuje. V létě měl ministr životního prostředí dorazit na Jezeří a plán veřejnosti představit, schůzka ale byla odvolána a další se zatím neplánuje. Většina starostů krušnohorských obcí tak má jen velmi málo informací. Agentura ale ubezpečuje, že pokud bude tímto úkolem pověřena, budou probíhat setkání se všemi, kterých se ochrana území týká – především obcemi, kraji a velkými hospodáři.

Bylo by vhodné, aby se Krušné hory staly Chráněnou krajinou oblastí? Co by to mohlo znamenat pro další život v horách? Zeptali jsme se starostů obcí v regionu Krušných hor.

„Krušné hory jsou už řadu let vytipovány mezi několika dalšími místy jako například soutok Moravy a Dyje, jejichž příroda by si vyhlášení chráněnou krajinou oblastí zasloužila. Jsou tu rozsáhlé bukové lesy, smrčiny, náhorní plošina s pestrými loukami. Zdejší rašeliniště, která u nás patří k těm neohroženějším místům, zaujmají více než 5,5 tisíce hektarů a řadí tak Krušné hory na druhé místo za Šumavu. Náhorní plošina hostí početnou populaci vzácného tetřívka obecného, kterého u nás žije několik posledních stovek kusů. Ta nejcennější místa jsou dnes chráněna jako národní přírodní rezervace,“ vysvětluje mluvčí Agentury ochrany přírody a krajiny Karolína Šulová. Podle Šulové pro CHKO Krušné hory mluví i fakt, že byly před dvěma lety zapsány na seznam Světového dědictví UNESCO. „Posláním chráněných krajinných oblastí je ochrana krajiny se všemi jejími přírodními i kulturními hodnotami. CHKO by tedy celý systém, kdy některá chráněná území spravuje AOPK ČR, jiná kraj, podstatně zjednodušila a zajistila ochranu i dalším místům,“ dodává.

Pro vyhlášení CHKO jsou ochránci přírody a nebrání se tomu ani představitelé Ústeckého a Karlovarského kraje. „CHKO má tak přísná pravidla, že by nám to v rozvoji mohlo zabránit, ale určitě je možnost diskutovat ta pravidla tak, aby vzniklo obojí, aby vznikla chráněná krajinná oblast, a aby ještě i tam mohl nastat rozvoj,“ řekl pro iDnes hejtman Ústeckého kraje Jan Schiller s tím, že mu jde především o zachování možnosti transformace kraje po těžbě uhlí. Na internetu je zveřejněna petice pro vyhlášení CHKO, kterou podepsalo té-

měř 4,5 tisíce lidí. Události navíc nabraly na obrátkách po velkých protestech proti těžbě buků na krušnohorských svazích u Horního Jiřetína. Mnozí starostové, podnikatelé a politici se ale obávají omezení a zastavení rozvoje regionu a Krušné hory by podle kritiků měly napřed dostat šanci dohnat ostatní regiony.

Zdenka Němečková,
starostka Klínů

Jsem milovník přírody, proto souhlasím, aby zdejší ráz krajiny Krušných hor byl zachován a ochráněn. S vyhlášením CHKO přijdou i omezení, ale ta by měla směřovat k danému cíli, především k zachování krajinného rázu Krušných hor. Naše obec Klínky je známou turistickou atrakcí díky své krásné přírodě a vybudovanému sportovnímu areálu, který je připraven pro návštěvníky po celý rok. Tyto sportovní a rekreační aktivity, které se úspěšně provozují, zřízení CHKO Krušné hory jistě neomezí. Se schválením CHKO by naopak došlo ke schválení zásad pro výstavbu a územní plánování, která ovlivňují krajinu. Potěšilo by mě, že by se dával více důraz na kvalitu nových staveb, který by zachoval ráz vesnického charakteru horské obce. V posledních letech se stavěly či

nově staví byt samostatně krásné, ale nesourodé stavby, které v souladu netvoří pěkný vzhled. Myslím si, že opomíjené Krušné hory, které byly dlouhodobě sužovány průmyslem pod horami, si právní ochranu zaslouží.

Roman Dub,
starosta Louky u Litvínova

Tyto hory je nutné chránit, už jen pro to, čím vším si prošly. V CHKO všeobecně platí přísná pravidla pro turisty. Myslím, že naším zájmem nyní je přitáhnout do Krušných hor právě turisty a podpořit místní ekonomiku. Otázka je ale vhodná spíše pro horské obce, které mají největší přehled o svých katastrech, a v neposlední řadě pro Lesy ČR.

Jindřich Zetek, starosta
Hory Svaté Kateřiny

Bude třeba udělat důkladnou analýzu, to nejde rozhodnout od stolu. Vyhlášení CHKO

má velké dopady na život na horách, zejména na lidi, které to živí – sedláky. Je třeba říct, co to přinese pozitivního a co negativního, a jakým způsobem to negativní odstraníme, protože nemůžeme připravit lidi o živobytí. Neumím teď odhadnout, na co všechno to bude mít dopad. Říkám: ano, ochrana krajiny je nutná, ale je třeba to citlivě vyvážit. Zvláště když jde o sedláky, kteří jsou součástí té krajiny a spásáním ji významným způsobem pozitivně ovlivňují. Je třeba zvážit i dopady na hospodaření v lese, se zvěří.

Kateřina Schwarzková,
starostka Lomu

Určitě bych nebyla proti, ovšem za předpokladu, že nezůstane jen a pouze u pojmu – chráněná krajinná oblast či definice, tak jak je uvedena v zákonu o ochraně přírody a krajiny. Pokud totiž chceme něco nebo někoho chránit, musíme tomu i něco ze svého dávat a přitom nezapomínat na obyvatele a jejich hospodářské, sociální a kulturní potřeby a hlavně brát v potaz regionální a místní rozvojové poměry. A jak všichni víme, fi-

nance jsou vždy na prvním místě... a ono to chránění a starání se něco stojí... Jde o to, abychom v tom nezůstali sami, a tím 'my' mám na mysli města a obce a jejich obyvatele.

David Kádner,
starosta Nové Vsi v Horách

Pokud by se ochrana týkala konkrétních lokalit, míst, která mají velkou přírodní hodnotu, jako jsou třeba zdejší bučiny, jsem pro. Nesouhlasím ale s vyhlášením CHKO na celém území i na osídlených částech. Bohužel nemáme jako starostové vůbec žádné informace, jen ty z médií. Nebyli jsme nikým osloveni a ani nevíme, jaký je postup. Neříkám, že to do budoucna není možné, ale ochrana musí brát ohled na lidi, kteří v horách žijí.

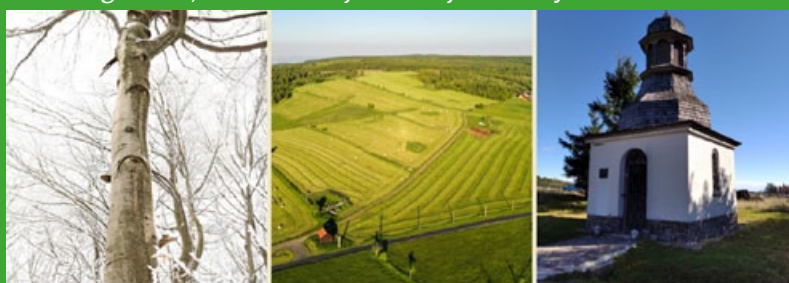

Kamila Bláhová,
starostka Litvínova

Nemám k této problematice zatím žádné konkrétní informace, proto se těžko mohu vyjadřovat. Obecně ale lze říci, že si Krušné hory ochranu jistě zaslouží, ale na druhou stranu je potřeba též zvážit případný regionální rozvoj.

HLEDÁ SE NEJSYMPATIČTĚJŠÍ FOTOGRAFIE KRUŠNÝCH HOR

Na konci prázdnin skončila možnost zasílat fotografie do Velké fotografické soutěže roku 2021, kterou vyhlásila Destinační agentura Krušné hory. Na facebookovém profilu Krušné hory – volný čas a turistika je v tuto chvíli umístěno 133 fotografií, které účastníci poslali do letošního ročníku soutěže. Odborná porota z nich bude vybírat dvanáct snímků, které budou dělat čest Krušným horám v kalendáři pro rok 2022. O výherci ale mohou rozhodovat také návštěvníci a čtenáři. Stačí dále „like“ fotografiím, které vás nejvíce zaujmou. Abyste se rozhodli zcela anonymně podle vlastních emocí, nejsou u snímků uvedena jména autorů a dozvědět se můžete pouze to, z jaké části Krušných hor pocházejí. Fanoušci svým hlasováním rozhodnou o Ceně sympatie. Autor s nejvíce „like“ získá hodnotnou cenu ve výši pěti tisíc korun. Hlasování veřejnosti končí 30. listopadu.

VELKÁ FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ 2021
CENA SYMPATIE

POVÁLEČNÉ HRAČKÁŘSTVÍ V KRUŠNÝCH HORÁCH NA VÝSTAVĚ

Dvě rozdílné cesty, kterými se vydalo hračkařství v Krušných horách po druhé světové válce, mapovali několik let muzejníci z Mostu a Olbernhau. Výsledkem jejich práci je výstava Hračkařský průmysl v Krušnohoří - dvě země - dvě cesty, která se v září otevřela v mosteckém muzeu. V příštích letech by měla putovat po českých a německých muzeích.

„Krušnohorské hračkařství je pojem, o kterém všichni vědí, ale když jsme se chtěli dostat pod povrch, zjistili jsme, jak je to obtížné,“ říká jeden z autorů výzkumu Michal Soukup. Archiválii z let 1945 až 1990 se dochovalo málo, továrny zanikly, většina pamětníků již zemřela. Přestože se po válce hračky vyráběly sériově a ve velkém se vyvážely do světa, ve sbírkách jich existuje minimum. „Zatloukáci stolky vyvážel Dehor po paletách, nám se nakonec podařilo sehnat pouze čtyři,“ konstatuje Soukup. Trochu pomohla výzva k veřejnosti, díky níž se podařilo například najít potomky truhláře z Horního Jiřetína, jehož příběh i vyrobené hračky jsou na výstavě představeny.

Vývoj hračkařství v Krušných horách byl až do druhé světové války na obou stranách totožný. Hračkařství nahradilo v minulosti upadající těžbu rud. Centrem výroby dřevěných hraček se na české straně staly horské a podhorské obce v okrese Most s přesahem do sousedního okresu Chomutov, na německé straně pak městečka v Krušnohorském okrese. A byl to právě zlom v roce 1945, který badatele zajímal. „Ta rozdílnost spočívala zejména v designu a vývoji. Protože na německé straně zůstaly fabriky zachovány, tradice pokračovala a věnovali se tvorbě nových modelů. Na naší straně se prakticky po celé toto období vyráběly hračky úplně stejné – typicky zatlou-

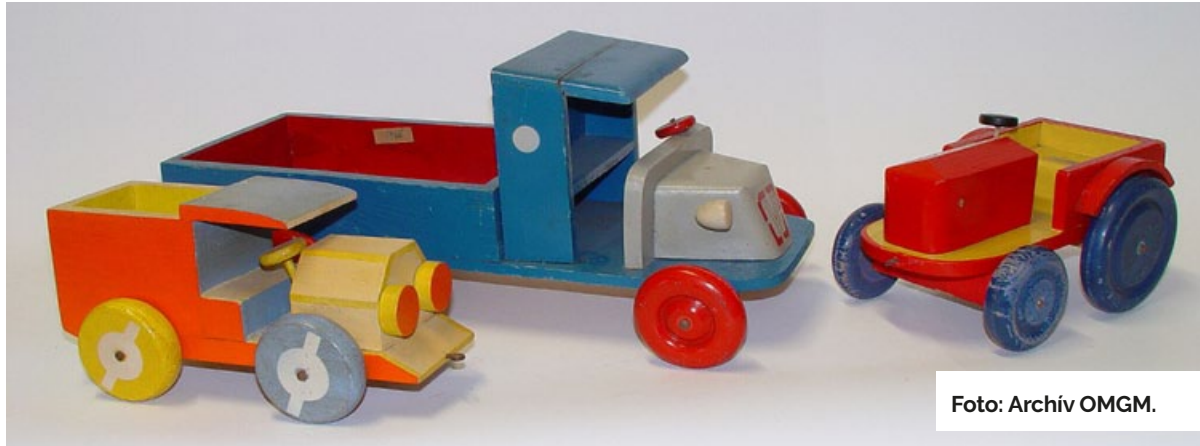

Foto: Archiv OMGM.

kací stolky, tivoli, skládací krabičky a další drobný sortiment. S tím si firma Dehor, která se poté stala jediným nositelem hračkařské výroby na naší straně, vystačila až do konce socialismu,“ shrnuje Michal Soukup.

Výstava ukazuje hračky, které se v druhé půli 20. století vyráběly v Česku i Sasku, především ve firmách Dehor a Vero. „Výstavu doprovází informační panely, které shrnují nejdůležitější milníky výroby dřevěných hraček a popisují nejdůležitější podniky, které zde v poválečném období pů-

sobily. Interaktivitu zajišťují dotykové panely s unikátním 3D modelem nákladnického kufru či krátkou animací. Své znalosti o krušnohorských hračkách si můžete otestovat v kvízu,“ doplňuje informace Jitka Klímová z propagace muzea. Děti se mohou s vývojem hračkařství v Krušných horách seznámit v krátkém animovaném snímku. Vznikl také dokumentární film se vzpomínkami pamětníků a odborná publikace. Podle ředitele mosteckého muzea je výstava určena jak dospělým, kteří si mohou zavzpo-

mínat na hračky svého dětství, tak též dnešním dětem, pro něž jsou připraveny interaktivní hry i malá herna. Součástí programu výstavy budou také workshopy.

Výstava Hračkařský průmysl v Krušnohoří - dvě země - dvě cesty bude přístupná v hlavní budově Oblastního muzea a galerie v Mostě do 28. listopadu. Poté se přesune do muzea v saském Olbernhau, které bylo německým partnerem projektu. Následně bude pět let putovat po českých i německých muzeích.

FOTBALISTÉ Z KRUŠNÝCH HOR VYRÁŽÍ DO SOUTĚŽÍ

Tři dětské soutěžní týmy pro letošní fotbalovou sezónu sestavil SK Krušnohoří, který si mezi dětmi a rodiči získává stále větší oblibu. Svědčí o tom i zaplněný srpnový fotbalový kemp, který si české i německé děti užily jak na hřišti v Brandově, tak v areálu na Lesné.

„Už vloni jsme postavili dva týmy a začali hrát okresní soutěže, ale koronavirus to zcela přerušil, takže jsme odehráli jen pár zápasů. Letos, jak děti odrůstají a menší dál přicházejí, už jsme mohli sestavit týmy tři,“ říká trenér Jan Štefko. Děti se zapojí do soutěží Okresního fotbalového svazu

v Mostě a utkají se tak se svými sousedy z Horního Jiřetína, Lomu, Janova či Mostu. „Jsem moc rád, že se klub tak dobře rozjíždí. Je neredné, aby v každé obci byl tým, ale takto společně chodí na tréninky opravdu hodně dětí,“ myslí si starosta Nové Vsi v Horách David Kádner.

Ti nejmenší do sedmi let se zapojí do turnaje Bambini. „Jsou to velmi variabilní soutěže pro malé děti, hrají se jako satelitní turnaje, kdy každý z týmů pořádá jeden. Rozhodli jsme se je hrát ve všední dny odpoledne tak, aby rodiče nebyli vázání na zápasy o víkendech,“ vysvětluje Jan Štefko. Další dva

Foto: Z fotbalového kempu, SK Krušnohoří.

týmy tvoří starší příprava a žáci, kteří již hrají na větších hřištích a ve větším počtu, obvykle v sobotu nebo neděli. Čeká je do listopadu několik utkání, ať

už na brandovském hřišti nebo u soupeřů v obcích Mostecká. Rozpis utkání je možné najít na www.sk-krusnohori.cz a fanoušci jsou vítáni.

TIPY / AKCE / POZVÁNKY

Otevřená obora

Na konci října se opět otevře flájská obora. Navštívit ji můžete od 28. do 31. října, vždy od 10 do 15 hodin. Pohyb návštěvníků je povolen pouze po vyznačených trasách.

Mariánská pouť

V sobotu 18. září se v Mariánských Radčicích koná tradiční pouť. Program začne v 10 hodin, kdy se v kostele Panny Marie Bolestné koná mše svatá, po níž bude areál zpřístupněn veřejnosti. Stejně tak se otevře historická scéna s dětskými soutěžemi, rytířským turnajem na koních a sokolníky. Na hlavní scéně návštěvníky čekají písničky, zábavné show, divadlo pro děti či vystoupení pa-poušků. V 16 hodin vystoupí

Lucie Třešňáková s písničkami Ivety Bartošové, po páté hodině Marcela Březinová a od 19 hodin koncertuje dívčí elektrické smyčcové trio Inflagranti. Program završí v devět večer ohňostro-j.

Svatomichaelské slavnosti

Tradiční podzimní městská slavnost v Litvínově se na rozdíl od Valdštejské slavnosti konat bude, a to v úterý 28. září. Už v půl deváté ráno přivítá návštěvníky na náměstí Míru Valdštejská kapela, v 9 hodin se otevře jarmark. Během dne uvidí návštěvníci pohádku pro děti, zahraje Sax Band, rapper Raego, jazzový Ondřej Štveráček Quartet a Balage Band. Od 14 hodin se budou konat pro-

hlídky kostela a od 18 hodin se koná v kostele koncert Missa Jazz North Big Bandu pod vedením Jaroslava Sochora. Ve Voigto-vých sadech bude od 10 hodin probíhat freestyle show mistra světa Jana Jílka.

Sport s hasiči

Sbor dobrovolných hasičů Nová Ves v Horách, TJ Sokol a obec zvou děti i dospělé na zábavný sportovní program, který se bude konat 25. září na multifunkčním hřišti u Sokolovny. Připraven bude nohejbalový turnaj trojic, kuličky, čára, drakiáda a nakonec pivní štafeta. Startovné je 300 Kč pro družstvo a v ceně je zahrnuto občerstvení. Prezentace začíná v 9.30 hodin, start je v 10 hodin. Přihlášky na tel. 736 506 244.

Den za obnovu lesa

Lesy ČR pořádají v sobotu 16. října Den za obnovu lesa. Pomoci můžete přijít se zasazením bytí i jediné symbolické sazeničky. Program se bude konat na Dlouhé Louce od 10 hodin, připraven bude asi dvoukilometrový okruh se stanovišti, také opékání buřtů a posezení u ohně.

Most se loučí s parkem

V Mostě už brzy začne rozsáhlá rekonstrukce Parku Střed, který se má stát novým oddychovým a společenským centrem města. V sobotu 2. října se město s parkem rozloučí Mošto-bráním, akcí pro celou rodinu. Děti si užijí tvořivé dílny, divadlo, pohybové aktivity. Hlavním tématem bude mošt od místních farmářů.

Muzejní noc

Krása jako cíl je název letošní Muzejní noci v Mostě. Program 24. září bude věnován ostro-střelcům a střeleckému umění. Uvidíte a vyzkoušíte si různé druhy střelby a také aktuální výstavu historických malovaných terčů, která se v tento večer otevře. Program začíná v 16 hodin a vstupné je dobrovolné.

Svaté neřesti

Komedii s tímto názvem uvede 21. října v Kulturním domě Horní Jiřetín Divadlo Artur. V hlavních rolích se představí Božek Slezáček, Pavlína Mourková, Genny Ciatti, Vlasta Korec a další. Vstupenky v ceně 100 Kč nebo 50 Kč pro seniory si můžete rezervovat na e-mailu kultura@hornijiretin.cz.